

Natur, Miljø og teknologi

Vi bruker skogsområdene i nærmiljøet som base og bygger opp referanseområder. Her vil vi legge opp til lek og aktiviteter, sanke sopp og bær, tenne bål og lage mat utendørs. Vi lærer barna miljøvennlige holdninger, ikke å forsøple og ta vare på naturen og områdene våre, jfr. Temaheftet om natur og miljø. Vi skal gi barna erfaringer med vær og vind, og følge naturen gjennom årstidene.

Andre aktiviteter kan for eksempel være å besøke 4H gården, så frø, innhøsting av bær og grønnsaker, lære om dyr, planter og vår kystkultur. Vi bruker enkle verktøy og redskaper i forbindelse med form og farge, matlaging og byggevirksomheter på referanseområdene. Vi gir barna erfaringer i hvordan de kan bruke teknologien vi omgir oss med i hverdagen. Rom og tid for undring vil også være en viktig del av hverdagen vår.

Årets satsningsområde er «Go Green» med fokus på bærekraftig utvikling. Vi vil at god kildesortering skal bli en naturlig handling i hverdagen både for oss og barna.

Progresjonsplan:

1-2 år

Bli kjent med/ oppleve/utforske naturelementene -vann, sand, snø og is. Gress, blad og blomster. Turgruppe i nærmiljøet én gang i uka. Besøk på 4-H gården.

3 år

Erfare ulike årstider, planter og dyreliv. *Oppleve glede ved å gå i naturen.* Respekt for dyr og insekter.

Turgruppe 1-3 ganger i uka

4 år

Gripe fatt i det som barna er opptatt av i naturen. Lese om og erfare ulike års -tider, livet i skog og fjære. Miljøvern - plukke søppel, respekt for levende liv. Kjennskap til dyrking av frukt og grønt, baking og matlaging. Bygge og konstruere med natur- og gjenbruksmaterialer. Erfaring med teknologiske hjelpemidler - eks. cd -spiller, data/nettbrett, lysbryter og oppvaskmaskin. Turgruppe 1-3 ganger i uka. Lavvodager.

5 år

Kunnskaper, erfaringer om ulike års -tider, skog, fjære/ flo, planter, fugler og dyreliv. Eksperimentere med snø, sand, vann og lignende. Begynnende forståelse for samspillet i naturen – og mellom mennesket og naturen. Bygge og konstruere med natur- og gjenbruksmaterialer. Miljøvern- eks. å plukke søppel, sortere søppel. Baking og matlaging. Erfaring med teknologiske hjelpemidler – eks. radio, lysbrytere, ovn, kjøkken-redskaper, nettbrett. Turgruppe 1-3 ganger i uka. Lavvodager. Lavvoovernatting. Jakttur. Dagstur ut i værran.

Etikk, religion og filosofi

Vi skal reflektere over, og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, og samtidig ta med oss verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven.

Vi vektlegger toleranse for hverandre og for hverandres bakgrunn.

Oktober er «Care-måned» og vi jobber med vennskap og verdier.

Vi markerer verdensdagen for psykisk helse, internasjonale dager og FN-dagen med FN-kafé.

Barna skal få kjennskap til høytider og tradisjoner knyttet til kristendom og andre religioner og livssyn som er representert i barnegruppen. Personalet skal være gode modeller, og veilede i forhold til allment aksepterte verdier og holdninger.

Vi møter barnas spørsmål og undring med respekt.

Progresjonsplan:

1-2år

Bli trygge, føle tilhørighet i barnehagen. Lek og samvær med andre barn og voksne i barnehagen. Begynne å tilegne seg normer og verdier; være snille med hverandre, ta hensyn.

Delta i barnehagens tradisjoner, merkedager og høytider.

3år

Delta i barnehagens tradisjoner, høytider og merkedager. Være sammen med barn og voksne i ulike aktiviteter. Tilegne seg normer og verdier; ta hensyn til omgivelsene.

Opplevelser og undring i naturen.

4-5år

Delta i barnehagens tradisjoner, høytider og merkedager. Kirkebesøk i desember. Få kjennskap til bakgrunnen for tradisjoner i forbindelse med høytider. Samhandling og samspill med andre barn og voksne i ulike aktiviteter. Tilegne seg normer og verdier, og øve seg på å vise omsorg og respekt for andre. Gi rom for undring og samtaler om opplevelser.

Opplevelser og undring i naturen.

Nærmiljø og samfunn

Vi skal gi barna opplevelser og erfaringer i nærmiljøet. Barna skal erfare at de er verdifulle og viktige for felleskapet, både i og utenfor barnehagen

Vi benytter oss av nærmiljøets institusjoner og ressurser som idrettshall, universitet og skole. Vi deltar på aktuelle tilbud om arrangement og aktiviteter som passer for oss.

Vi går på tur for å se på husene til hverandre, og for å se hvor alle bor. Alle barna har egne «hus» med bilder av sin nærmeste familie, og andre nære, hengende på avdelingen sin.

Vi snakker om yrker og hva foreldrene gjør.

Vi tar buss til byen og benytter oss av aktuelle tilbud som flymuseet, 4H-gården, stormen, museet, utstillinger og aktiviteter.

Vi har internasjonal uke hvert år med FN-kafe for foreldre og søsken, bruktmarked, buffet med mat fra andre land – vi vektlegger nye smaker og mat med smak. Alle ulike nasjonaliteter i barnegruppen er representert med flagg.

Vi markerer samefolkets dag hvert år.

Progresjonsplan:

1-2 år

Turer i barnehagens nærområder og lekeplasser

3år

Lære seg å vente på tur. Turer i nærområdet, i skogen og etter hvert i fjæra. Skape interesse og respekt for naturen.

Besøke 4H-gården. Bibliotekbesøk.

4-5år

Lære seg å vente på tur. Omsorg for andre, eksempel å trøste og gi beskjed når noen gråter. Oppleve konsekvensen av egne valg. Turer i nærmiljøet, skogen, fjæra, butikken, lekeplasser i området etc. Byturer med besøk på kulturhus, flymuseum, biblioteket etc. Lese bøker om andre kulturer. Besøke husene til hverandre.

Turer lengre bort fra barnehagen. Trafikkregler for gående. Menneskerettigheter.

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi setter ord på det vi gjør og er tydelige og tar oss tid når vi prater. Vi bruker språket aktivt i alle daglige situasjoner, for eksempel på stallebordet, ved påkledning, når vi lager mat og spiser osv. vi lytter til det barnet har å si.

Vi har bøker tilgjengelig for barna, og leser både inne og på tur. Vi leker med språket og har språksprell i grupper. Andre aktiviteter vi bruker er sanger og sangleker og spill hvor bokstaver og bruk av språk er fremtredende. Vi oppmuntrer barna til lekeskriving og lekelesing.

Vi besøker biblioteket regelmessig.

Vi bruker TRAS (tidlig registrering av språk) skjema ved behov.

Progresjonsplan:

1-2 år

Begreper i hverdagen. Snakke om det vi gjør sammen. Sang, rim, regler. Se i/lese bok. Snakke om bilder, kjenne igjen. Lytte, herme lyder, gjentakelse.

3 år

Snakke/undre sammen med de voksne – om det vi gjør, ser og opplever i hverdagen. Begreper/førstehåndserfaringer. Lese bøker. Sanger, rim og regler.

4 år

Samtale i forskjellige aktiviteter og situasjoner. Øve på å sette ord på opplevelser, følelser, og å lytte til hverandre. Bruke bøker og bilder i forhold til ulike tema. Bruke humor i hverdagen og sette ord på det som er morsomt. Fortelle oppdiktete historier, høytlesing på tur og i barnehagen, språkleker og språksprell. Sanger, rim og regler.

5 år

Samtale i ulike aktiviteter og situasjoner. Snakke om og sette ord på følelser, lytte til hverandre. Begrepslæring, lesestund, språksprell og språkleker. Vi bruker humor og vitser i hverdagen. Fortellinger, rim og regler, sang og teater. Lekeskriving, kjenne igjen og kunne skrive navnet sitt, samt øve på alfabetet.

Kunst, kultur og kreativitet

Vi skal gi barna mulighet til å oppleve, kunst og kultur, og til selv å uttrykke seg estetisk. Vi benytter oss av de kulturelle tilbudene vi har tilgang til, som ballettforestilling, 4H-gården, teater, Bodøsjøen, Stormen, både biblioteket og forestillinger, museum og lignende. Vi introduserer barna for lokal og internasjonal matkultur igjennom prosjektet vårt «Mat med smak».

Vi skal gi barna mulighet til å skape egne kunstverk av ulike materialer som f.eks naturmaterialer vi finner og gjenbruksmaterialer, dette i samsvar med prosjektet Go green. Vi dramatiserer eventyr, synger og leker både inne i barnehagen og ute i naturen. Vi bruker folkeviser, rim og regler og danseleker. Vi bruker rytmeinstrumenter for å føle rytme og bevegelse, og barna lytter til musikk. Vi legger vekt på å videreføre våre kulturelle tradisjoner og vår kulturarv, samt at vi inkluderer andre kulturer representert i barnehagen.

Progresjonsplan

1-2 år

Lek, forming, maling, fingermaling, musikk, danse til musikk. Billedbøker

3 år

Lek, rollelek, se på bilder. Male, blande farger, fingermaling, liming, dramatisering. Lytte til musikk og danse, sang og sangleker. Oppleve og sanse i naturen (se farger, lukte, lytte). Delta i matlaging

4 og 5 år

Lek, rollelek, eventyr og fortellinger. Danse og lytte til musikk. Sang og sangleker. Oppleve ballett/teaterforestilling og dramatisering. Gi uttrykk for opplevelser, for eksempel igjennom maling og tegning. Formingsaktiviteter med natur og gjenbruksmaterialer samt andre materialer. Sanseintrykk og skapende aktiviteter ute i naturen. De deltar i matlaging.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi bruker naturen og de turområdene som vi har i vårt nærmiljø. Vi legger opp til allsidig aktivitet for å stimulere/utvikle barns kroppsbeheerskelse, grov & finmotorikk, rytme og motorisk følsomhet.

Aktiviteter gjennomføres under alle årstider som for eksempel, skigruppe, aking, orientering, klatring og hinderløyper. Barnehagen skal bidra til gode vaner gjennom matlaging, sunt og variert kosthold, samt god hygiene/håndvask. Vi tar utgangspunkt i «naturtrappa» når vi tilpasser aktiviteter for barna.

Vi markerer verdensdagen for psykisk helse og vil ha fokus på vennskap og fellesskap gjennom hele året.

Vi vil ha stort fokus på hvor maten vi spiser kommer fra, hva slags mat som er godt for kroppen og hvordan vi kan tilberede god mat både inne og ute i naturen.

Vi har et smøremåltid i uka og vi har som mål å lage **mat med smak** sammen med barna. I vår «Go Green»-satsning vil vi fokusere på å forhindre matsvinn og å bruke naturlige råvarer i vår matlaging. Målet vårt er at barna skal oppnå god mat- og måltidsglede sammen.

Progresjonsplan:

1-2 år

Leke ute og inne. Bruke kroppen aktivt, primært innenfor barnehagens område. Sunt kosthold. Stell. Hvile. Påkledning; øve på å kle på seg selv. Turgruppe i nærmiljøet en gang i uka ut i fra barnas behov.

3 år

Bruke kroppen aktivt både ute og inne. Kjenne glede ved å bruke kroppen. Positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring. Sunt kosthold. Stell. Håndvask. Påkledning; prøve selv. Turgruppe 1-3 ganger i uka. Besøk hos tannpleier.

4 år

Fysisk utfoldelse inne, ute og på turer (fjæra, skogen, fotballbanen, skiløypa, svømmehallen, akebakken). Håndvask. Påkledning; gjøre mest mulig selv. Glede og positiv selvoppfatning gjennom kroppslig og motorisk mestring. Kunnskap om kroppen – gode vaner og sunt kosthold. Turer 1-3 ganger i uka.

5 år

Fysisk utfoldelse inne, ute og på turer (fjæra, skogen, fotballbanen, skiløypa, akebakken). Håndvask. Påkledning; øve seg på å mestre egen påkledning. Glede og positiv selvoppfatning gjennom kroppslig og motorisk mestring. Kunnskap om kroppen og bevissthet om egne og andres grenser – gode vaner og sunt kosthold. Lavvodager. Overnatting i lavvo. Jakttur. Skigruppe. Orientering. Regelleker. Ringleker. Tare Mare gruppen. Turgruppe 1-3 ganger i uka.

Antall, rom og form

Vi har fokus på å bevisstgjøre barna i forhold til begrepene antall, rom og form. Vi voksne bruker matematiske begreper, og vi ser etter matematikken i hverdagen. Vi skal tilrettelegge for, og oppmuntre til varierte spill, telling, sortering, lek med klosser, former og mønstre. Barna skal få utforske størrelser, antall, avstander, vekt, mengde, tid, likheter og ulikheter. Barna skal få bruke kroppen og sansene for å utforske rommet og utvikle romforståelse.

Progresjonsplan

1-2 år:

Barna skal få erfaringer knyttet til lek med puttekasse, klosser og enkle puslespill. De skal oppleve aktiviteter som har fokus på å bruke kroppen i forhold til rommet som sangleker, bevegelsesleker, hinderløype og trampoline. De skal introduseres for begrepene en, to-mange-alle gjennom tellelek.

3 år:

Barna skal få leke med og utforske ulike former og størrelser inne, og ute i naturen. De skal sammen med de voksne erfare telleregler og sanger. De skal få erfaringer knyttet til selv å lage former i ulike materialer fra naturen og plastelina/leire/trolleig og med pedagogisk materiell som, Plus Plus klosser, magneter, GEO brett, Lego, puslespill. mm.

4 år:

Barna skal få muligheten til å øve seg på begreper som sier noe om posisjoner i rommet og romforståelse eks: -foran, bak, over, under, øverst-nederst, først-sist. Barna skal delta på tallsprellaktiviteter og i lek og samtale med hverandre og de voksne bruke tall, mengder og former for å beskrive ting i omgivelsene og naturen rundt de. Aktiviteter som å dekke på bord, oppleve andre elementer som vann. De skal få erfaringer i å beskrive hvilke egenskaper formene trekant, firkant og sirkel har.

5 år:

Barna skal få erfaringer i og kunnskaper om tall og mengder, statistikk og former. Kunne tallrekka fra en til ti og tallenes plasseringer på denne, gjenkjenne og kopiere mønstre og lage egne mønstre. Prøve koding og programmering.